

Α. Σχεδιάγραμμα

Ακμή ρωμαϊκής αυτοκρατορίας: 1^{ος} και 2^{ος} αιώνες

3^{ος} αιώνας: Προβλήματα

Εξωτερικά

- Γότθοι (βορράς)
- Πέρσες (ανατολή)

Έκαναν επιδρομές, παραβίαζαν σύνορα, εμπόδιζαν το εμπόριο

Εσωτερικά

- Παντοδύναμος στρατός
- Αποσχίστηκαν ακριτικές επαρχίες
- Διωγμοί εναντίον των Χριστιανών, δυσaréσκεια πιστών, διχασμός με οπαδούς άλλων θρησκειών

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΛΥΣΗΣ

Σύστημα τετραρχίας (4 μεγάλες περιφέρειες)
από τον Αυτοκράτορα Διοκλητιανό

Ηρεμία και ασφάλεια

Παραίτηση Διοκλητιανού

ΔΥΣΗ

Κωνσταντίνος

Μαξέντιος

ΑΝΑΤΟΛΗ

Λικίνιος

Γαλέριος

Κωνσταντίνος

Λικίνιος

Διάταγμα Ανεξιθρησκίας (313 μ.Χ.)
στο Μεδιόλανο Ιταλίας (σημερινό Μιλάνο)

«Κάθε πολίτης μπορεί να λατρεύει όποιον θεό θέλει»

Αδριανούπολη 324 μ.Χ.

Κωνσταντίνος

Λικίνιος

Μονοκράτορας,
Μέγας, Άγιος,
Ισαπόστολος

ΑΛΛΑΓΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

- Αναδιοργάνωση στρατού
- Διόρισε επάρχους
- Διπλωματία
- Νέο χρυσό νόμισμα
- Μεταφορά πρωτεύουσας από τη Ρώμη στο Βυζάντιο

B. Ερωτήσεις & Απαντήσεις

Ποια εξωτερικά γεγονότα κλόνισαν τη ρωμαϊκή ειρήνη και απείλησαν τη διάλυση του κράτους;

Γειτονικοί λαοί, οι **Γότθοι** στο βορρά και οι **Πέρσες** στη ανατολή, έκαναν επιδρομές και λεηλατούσαν επαρχίες της αυτοκρατορίας.

Ποια εσωτερικά γεγονότα κλόνισαν τη ρωμαϊκή ειρήνη και απείλησαν τη διάλυση του κράτους;

- Ο στρατός είχε γίνει παντοδύναμος και στασίαζε, όριζε ή και καταργούσε αυτοκράτορες.
- Κάποιες ακριτικές επαρχίες αποσχίστηκαν (απομακρύνθηκαν) και έκαναν δικά τους κράτη.
- Οι σκληροί διωγμοί κατά των Χριστιανών δυσαρεστούσαν τους πιστούς της νέας θρησκείας και προκαλούσαν διχασμό με τους οπαδούς των άλλων θρησκειών.

Ποιος ήταν αυτοκράτορας και πώς προσπάθησε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα;

Ο αυτοκράτορας **Διοκλητιανός** προσπάθησε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα με το **σύστημα της τετραρχίας**.

Τι ήταν το σύστημα της τετραρχίας και τι κατάφερε να πετύχει με αυτό;

Χώρισε τη αυτοκρατορία σε τέσσερις μεγάλες περιφέρειες, δύο στην ανατολή και δύο στη δύση. Η καθεμιά είχε δικό της άρχοντα με αυξημένες εξουσίες. Το σύστημα αυτό επανάφερε την εσωτερική τάξη και την εξωτερική ασφάλεια.

Ποιοι ήταν οι τέσσερις συνάρχοντες και τι έκαναν μετά την παραίτηση του Διοκλητιανού;

Οι 4 συνάρχοντες που είχε ορίσει ο Διοκλητιανός, ήταν ο Κωνσταντίνος και ο Μαξέντιος στη Δύση, ο Λικίνιος και ο Γαλέριος στην Ανατολή. Αυτοί συγκρούστηκαν μεταξύ τους με νικητές τον Κωνσταντίνο και το Λικίνιο.

Τι γνωρίζεις για το διάταγμα των Μεδιολάνων;

Το **313 π.Χ.** ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος υπέγραψαν στο Μεδιόλανο της Ιταλίας το **διάταγμα της ανεξιθρησκίας**, ώστε να δώσουν τέλος στην αναστάτωση που είχαν προκαλέσει οι διωγμοί των Χριστιανών. Σύμφωνα με το διάταγμα αυτό, **κάθε πολίτης της αυτοκρατορίας μπορούσε να λατρεύει όποιον θεό θέλει**. Αυτό άνοιξε το δρόμο για την εξάπλωση του Χριστιανισμού.

Πότε και πού συγκρούστηκαν ο Κωνσταντίνος με τον Λικίνιο και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

Το 324 μ. Χ. στην Αδριανούπολη με νικητή τον Κωνσταντίνο, ο οποίος έγινε μονοκράτορας.

Σε ποιες αλλαγές προχώρησε ο Κωνσταντίνος για την καλύτερη διοίκηση της αυτοκρατορίας;

- Αναδιοργάνωσε τον στρατό.
- Διόρισε επάρχους με πολλές εξουσίες στις περιφέρειες του κράτους.
- Οργάνωσε διπλωματικές επαφές με γειτονικούς λαούς.
- Έκοψε νέο χρυσό νόμισμα και τόνωσε την οικονομία.
- Μετέφερε την πρωτεύουσα από τη Ρώμη στο Βυζάντιο.

Πώς ονομάστηκε ο Κωνσταντίνος από τους ιστορικούς και τους Χριστιανούς για τις αποφάσεις του αυτές;

Από τους ιστορικούς ονομάστηκε Μέγας και από τους Χριστιανούς Άγιος και Ισαπόστολος.